

Efterbehandlingsåtgärder behövs på Norrbyskär

Vissa delar av Norrbyskär i Umeå kommun har förhöjda halter av dioxiner i marken som en rest av sågverksverksamheten i början av 1900-talet. Flera alternativa saneringslösningar har nu tagits fram och ska under 2013 analyseras. Kommunen avser därefter att ansöka om bidrag hos Naturvårdsverket för de åtgärder man tänkt föreslå.

På flera av öarna som bildar Norrbyskär drevs under tiden 1895-1952 ett av Europas

största sågverk. Undersökningar har visat att verksamheten efterlämnat föroreningar i form av dioxiner. Det fanns bland annat i träskyddsmedel som användes mot röt- och skadedjursangrepp.

- Norrbyskär är en mycket värdefull kulturhistorisk miljö där det bedrivs viktiga verksamheter för unga och barn, turister och länsbor. För Umeå kommun är det därför prioriterat och hänsyn kommer att tas till dessa verksamheter

när vi föreslår åtgärder. Vi hoppas förstås att Norrbyskärs värde ska bidra till att vi får ekonomiskt stöd till efterbehandlingsåtgärder, säger Jonas Fagerman, som jobbar som projektledare på Umeå kommun för utredningarna på Norrbyskär.

Förutom dioxiner har man även hittat andra föroreningar som klorfenoler, PAH och metaller. De förorenade områdena är redan idag täckta med ren jord, i väntan på efterbehandlingar.

Sanering för miljoner

Det kommer att kosta minst nio miljoner kronor att sanera marken på det gamla fabriksområdet Gästrike-Hammarby för att klara de krav som miljömyndigheterna ställer. För att få bort allt läckage av metaller skulle det kosta över en halv miljard kronor.

1982 stängde sulfittfabriken som hade varit i gång sedan 1888. Under åren har stora mängder föroreningar släppts ut i närliggande Gavelhytteån och marken därkring.

Fremst var det kisaska, som var en biprodukt från tillverkningen, som innehöll stora mängder bly, koppar och arsenik. Nu har Länsstyrelsen bedömt att marken är så pass förorenad att det kan finnas stor risk för människors hälsa och miljön.

För snart sju år sedan tog skogsbolaget Stora Enso på sig ansvaret att göra en miljöundersökning av området, sedan dess har företaget gjort flera undersökningar av både marken och vattnet. Våren 2009 kom en rapport som visade att en sanering skulle kunna kosta mellan 17 och 47 miljoner kronor. Nu har man dock reviderat bedömningarna och anser att utsläppen till vattnet och i mark är mindre än vad man tidigare räknat med. Det förslag som ligger är att man schaktar ihop den miljöfarliga kisaskan och lägger den som en limpa som täcks med ett 1,5 meter tjockt täcke av morän. Detta beräknas kosta 9,3 miljoner kronor. Utsläppen stoppas inte helt av åtgärden men ändå så pass att man klarar kraven för deponi av farligt avfall, enligt konsulternas bedömningar. Det dyraste alternativet är en bortforsling av jordmassorna till Forsbackatippen. Detta bedöms kosta runt 30 miljoner kronor.

Länsstyrelsen ska nu gå igenom konsultrapporten och göra en bedömning av föreslagna åtgärder. Sedan ska ny ansvarsutredning göras.

Källa: Arbetarbladet

Gifttomt i Getinge saneras

Nu ska snart en omfattande sanering av gifttomten i Getinge startas. Vilken vecka som helst hoppas Eslövs kommun få beviljat 43 miljoner kronor i statliga bidrag och då påbörjas förberedelsearbetet.

Det var 1947 som företaget Ferrosan startade tillverkning av bekämpningsmedel i fabriken i Getinge, granne med Kävlingeån. På anläggningen hanterades stora mängder kvicksilver, som dock var tillåtet på den tiden.

Men det dröjde till långt efter 1965, då fabriken slog igen, innan det visade sig att stora mängder kvicksilver hamnat i marken.

De första indikationerna kom genom analyser av gädda från Kävlingeån, och farhågorna besannades av den första rikta markundersökningen på 90-talet.

En ingående huvudstudie från 2010 visar att det rör sig om så mycket som 1,6 ton kvicksilver.

13 000 kubikmeter förorenade jordmassor måste schaktas bort och ersättas med ren jord.

- Det är en allvarlig förorening eftersom det är så stora mängder och kvicksilver kan inte brytas ner av naturen, säger Nicklas Holm, Eslövs miljöchef till Skånska Dagbladet.

Utöver kvicksilver har även PCB och 250 kilo av DDT påträffats.

- Företaget hade ett laboratorium på fabriken så vi tror det kommer därifrån, och att man har testat andra produkter där man använt DDT som aktivt ämne istället för kvicksilver, menar Holm.

Tills allt är klart, med utredningsfas och slutsanering, beräknar kommunen att det tar mellan 2,5 och fyra år till att bli klara. Området ska bli rekreationsområde, ingen bebyggelse kommer att tillåtas på tomten i framtiden.

Källa: Skånskan.se

Marksanering för 111 miljoner i Trelleborg

Trelleborgs kommun hoppas att Naturvårdsverket ska bekosta den nödvändiga saneringen på tomten intill Bastionskolan i Trelleborg. På platsen tillverkade Phylatterion, och senare Trebolit, papptak. Efter sig lämnade verksamheten mark fylld av kreasotföroreningar.

Det handlar om omfattande jordmassor, ett område på minst 5000 kvadratmeter ska all jord ned till sex meters djup grävas upp, forslas bort, saneras och återföras till platsen.

- Marken måste saneras, eftersom föroreningarna har börjat sprida sig, säger Ulf Bingsgård, moderat kommunalråd till Sydsvenskan. Som jag förstår det ska marken värmas upp 100 grader så att föroreningarna stelnar och kan tas bort. Det handlar om stora volymer, 30 000 kubikmeter jord, så det kan va-

ra lönsamt för ett saneringsföretag att etablera sig på platsen, menar han.

Planen är nu att genomföra en förstudie på området under 2013-2015 för en kostnad på 11 miljoner kronor. Och sedan ska man genomföra själva saneringen 2016-2018 till ett värde av 100 miljoner kronor. Frågan är bara vem som ska betala.

- Det går inte att hitta någon juridiskt ansvarig efter så lång tid och nuvarande markägaren, Trelleborg AB, är oskyldig i det hela. Därför blir det kommunen som får driva hela ärendet. Vi ska ansöka om pengar från Naturvårdsverket till saneringen, detta ska inte kosta kommunen mer än administrationskostnaderna, menar Bingsgård.

Källa: Sydsvenskan

Gifter i marken vid gammal kabelfabrik

Vid den före detta kabelfabriken i Varla i Kungsbacka kommun, ska marken saneras. Något som företaget Ericsson nu överklagat.

Ericsson drev kabelfabriken fram till 1992, men anser att nuvarande fastighetsägaren bostadsbolaget Teif, ställer orimliga krav på Ericsson om ansvar för saneringskostnaderna, skriver Göteborgs-Posten.

Bostadsbolaget har upptäckt höga halter i mark och grundvatten, som man tror kommer från kabeltillverkningen som först Bofa och senare Ericsson hade på platsen. Kungsbacka kommun och Länsstyrelsen stödjer saneringsplanerna, men de har nu alltså överklagats av Ericsson, som själv vill göra en undersökning av platsen, vilket nuvarande fastighetsägare

och länsstyrelse säger nej till, med hänvisning till att de redan gjort undersökningarna är tillräckliga.

Gifterna i marken vid den gamla kabelfabriken kan förvärra situationen i den redan förorenade Kungsbackaån, befarar kommun och länsstyrelse.

Källa: Sveriges Radio, Hallandsekot och GP.

Saneringen i Bohus varv genomförd

Det andra steget av saneringen i Ale kommun, Bohus varv, är nu slutrapporterat och klar. Den komplicerade saneringen intill Göta älv och råvattentäkten för hela Göteborgsområdet, har genomförts till ett lägre pris och mer föroreningar har dessutom grävts bort än vad som först beräknats.

- Alla involverade har gjort ett strålande arbete och genomfört den här saneringen på bästa tänkbara sätt, säger Karin Blechingberg, projektledare Ale kommun.

100 000 ton förorenade massor har schaktats bort i Bohus varvssaneringen. Prognosen

var beräknad till 85 000 ton, men pengarna i budgeten räckte till att ta bort mer, till en total kostnad om 130 miljoner kronor. Sex miljoner kronor av bidragspengar från Naturvårdsverket behövde aldrig användas på grund av att saneringen blev billigare än beräknat.

- Att hålla budget och ta bort mer än beräknat är inte vanligt i saneringsbranschen. Där brukar det ofta vara tvärt om, men vi fick in flera anbud vid upphandlingen vilket delvis kan förklara att vi kunnat hålla budget så bra. Men den viktigaste anledningen till framgången är att vi valt rätt saneringsmetod, entreprenören NCC:s skicklighet

och god planering, menar Blechingberg.

I och med saneringen är två områden, Bohus varv och Surte Glasbruksområde, slutbesiktigade och klara. Det tredje området, Surte 2:38, är också färdigsanerat, men bland annat slutbesiktning återstår där. Dessutom har kommunen, som arbetar hårt för att bli en kommun utan svåra föroreningar, fått pengar för att undersöka marken i Älvängen. Troligen blir också detta ett saneringsprojekt, men bara om Naturvårdsverket ger klartecken för att ta bort föroreningarna. Där väntas markundersökningarna och resultaten bli klara om några veckor.

Nu är Bohus varv slutsanerat. Foto: Ale kommun

100 000 ton jordmassor har schaktats bort från Bohus varv.

